Lieta Nr.1A69007518
ECLI:LV:KURT:2018:1101.1A69007518.7.S

S P R I E D U M S
Latvijas Republikas vārdā

Liepājā 2018.gada 1.novembrī

Kurzemes rajona tiesa
tiesnese Indra Pelnēna

izskatīja rakstveida procesā **/pers. A/** sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2018.gada 8.marta lēmumu Nr.D57/01/512485087/1. Izskatījusi lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a :

2018. gada 7. februārī Rīgas pašvaldības policijas Centra pārvaldes inspektors Dainis Ņikitins sastādīja lēmumu – protokolu Nr. 512485087 par to, ka 2018.gada 7.februārī, pulksten 18:14, transportlīdzeklis Rover Mini, ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, bija novietots stāvēšanai Rīgā, Kr.Valdemāra ielā 76, uz gājēju ietves, kur tas nav atļauts, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 121.9. punkta prasības, tādejādi, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu un Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punktu, nolēma uzlikt naudas sodu EUR 30 apmērā (lietas 10.lapa).

/pers. A/ (turpmāk – sūdzības iesniedzējs) kā transporta līdzekļa īpašnieks 2018.gada 12.februārī lēmumu pārsūdzējis. Izskatot /pers. A/ sūdzību, Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks J. Lūkass (turpmāk – iestāde) 2018.gada 8.martā pieņēmis lēmumu Nr.D57/01/512485087/l (turpmāk – lēmums), ar kuru 2018.gada 7.februāra Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk – RPP) Centra pārvaldes inspektora lēmums atstāts negrozīts.

Lēmumā, par kuru iesniegta sūdzība, norādīts, ka iestāde, izskatot /pers. A/ 2018.gada 12.februāra sūdzību par RPP Centra pārvaldes inspektora (turpmāk – amatpersona) 2018.gada 7.februārī sastādīto administratīvā pārkāpuma protokolu – lēmumu Nr.512485087, noskaidrots, ka 2018.gada 7.februārī plkst.18:14 Krišjāņa Valdemāra ielā 76, Rīgā, inspektors konstatējis, ka transportlīdzeklis Rover Mini, ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, (turpmāk – transportlīdzeklis) novietots stāvēšanai uz ietves vietā, kur tas nav atļauts. Amatpersona transportlīdzekļa īpašniekam (valdītajam), pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu un Latvijas Administratīvo pārkāpuma kodeksa (turpmāk – APK) 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punktu, uzlikusi naudas sodu trīsdesmit *euro* apmērā.

/pers. A/ lēmumu 2018.gada 12.februārī pārsūdzējis Rīgas pašvaldības policijas Centra pārvaldē, norādot, ka nama Krišjāņa Valdemāra ielā 76, Rīgā, pagalmā izvietotas saskaņotās ceļa zīmes, kas atļauj novietot transportlīdzekļus stāvēšanai tikai ar noteiktām atļaujām. Transportlīdzekļi, tajā skaitā transportlīdzeklis, novietoti uz privātīpašumā esošās teritorijas. Transportlīdzekļu novietošanu nama pagalmā regulē Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāka – CSN) 13.nodaļa, kurā paredzēti tikai divi nosacījumi transportlīdzekļu novietošanai konkrētajā vietā, kuri netika pārkāpti. Papildus iesniedzējs norāda, ka fakts, ka gar ceļa brauktuvi tiek novietotas betona flīzes vai izklāts bruģis, ko izdarījuši paši zemes īpašnieki, nenozīmē, ka tā ir ietve. Turklāt lēmumā nav norādīta precīza transportlīdzekļa atrašanas vieta, proti, nav minēts, ka transportlīdzeklis atradās pagalmā, kā arī lēmumā norādītā adrese Kr. Valdemāra iela 76 Rīgas pilsētā nav. Iesniedzējs lūdz atcelt lēmumu (lietas 19.-21.lapa).

Ar Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J. Lūkasa 2018.gada 8.marta lēmumu Nr.D57/01/512485087/l iepriekšējais amatpersonas lēmums atstāts negrozīts, bet /pers. A/ sūdzība noraidīta.

Izvērtējot sūdzības iesniedzēja argumentus, norādīts, ka Ceļu satiksmes likuma (turpmāk – CSL) 19.panta pirmajā daļā noteikts, ka ceļu satiksmes dalībniekiem ir jāizpilda šā likuma, CSN un citu normatīvo aktu prasības, kas nosaka ceļu satiksmes dalībnieku pienākumus; jāizpilda policijas darbinieku un to personu norādījumi, kuras pilnvarotas regulēt satiksmi, kā arī jāievēro luksoforu signālu, ceļa zīmju un ceļa apzīmējumu prasības; 41.panta pirmajā daļā noteikts, ka ceļu satiksmi regulē un uzrauga policijas darbinieki un citas likumos un citos normatīvajos aktos tam pilnvarotas personas.

No administratīva pārkāpuma lietā esošajiem materiāliem – fotoattēliem un lēmuma, konstatējams, ka transportlīdzeklis ar diviem sānu riteņiem ir novietots stāvēšanai lēmumā norādītajā vietā un laikā uz gājēju ietves vietā, kur tas ir aizliegts.

Saskaņā ar CSN 2.18.apakšpunktu, ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās.

No minētās tiesību normas secināms, ka ietvi no brauktuves nodala pēc tās funkcionālās nozīmes, proti, ietve ir paredzēta gājēju kustībai. Ceļu satiksmes noteikumi nenoteic ietves kā ceļa daļas konkrētu platumu, bet gan noteic, ka tā piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. CSN neparedz ceļa zīmi "ietve", līdz ar to brauktuve no ietves netiek nodalīta ar ceļa zīmēm, bet jau attiecīgā ceļa posma izbūves procesā, izbūvējot ietvi augstāk nekā ceļa braucamo daļu, vai arī citādāk nodalot to no ceļa brauktuves. Tādējādi jau būvniecības procesā tiek panākts, ka brauktuves un ietves robežas ir vizuāli viegli uztveramas. Tas apstāklis, ka ar transportlīdzekli ir iespējams uzbraukt uz attiecīgās vietas, nepadara šo vietu par tādu, kas paredzēta transportlīdzekļu kustībai. Nav izšķirošas nozīmes arī tam, cik augsts ir paaugstinājums un cik plata un kādas konfigurācijas ietve ir, jo tas nemaina vietas funkcionālo dabu, proti, tā paredzēta gājējiem.

CSN 13.sadaļas "Ceļu satiksme dzīvojamās zonās" 141.punktā noteikts, ka transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās ir aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu. Savukārt, 144.punktā minēts, ka šajā nodaļā minētās prasības attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem.

No minētā izriet, ka stāvēšanai dzīvojamā zonā ir paredzēti stingrāki noteikumi, nekā to paredz CSN 11.sadaļas "Apstāšanās un stāvēšanas" normas. Ja dzīvojamajā zonā konstatēts tāds apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpums, kas regulēts kādā 11.sadaļas punktā [..], atbildība par šīs normas pārkāpšanu netiek izslēgta tikai tādēļ, ka pārkāpums noticis dzīvojamā zonā. Ar tiesu praksē vairākkārt nostiprinātu judikatūru ir atzīts, ka uz dzīvojamām zonām attiecināmas gan CSN 11.nodaļā noteiktās prasības, gan papildus 13.nodaļā noteiktās prasības.

Tādējādi, daudzdzīvokļu namu pagalmos, kuros ir spēkā dzīvojamām zonām paredzētie ceļu satiksmi regulējošie noteikumi, automašīnas vadītājam ir jāievēro arī citi CSN minētie apstāšanās un stāvēšanas noteikumi, t.i., konkrētā gadījumā arī CSN 121.9.apakšpunkta noteikumi.

Nepamatota ir atsaukšanās uz to, ka zemesgabala daļa atrodas ārpus Rīgas pašvaldības institūciju noteikto sarkano līniju robežām un ir daļa no kādai privātpersonai piederošā nekustamā īpašuma. Secināms, ka minētā teritorija ir publiski pieejama un atbilst publiskas ārtelpas pazīmēm.

No lietā esošajiem materiāliem izriet, ka transportlīdzeklis atradās nama Krišjāņa Valdemāra ielā 76, Rīgā, pagalmā, bet lēmumā ielas nosaukums norādīts saīsinātā veidā "Kr. Valdemāra iela", kas nemaina lēmuma būtību.

Tiesiskās attiecības ceļu satiksmē, cita starpā, regulē CSL un CSN.

CSL 2.panta l. punkts nosaka, ka šā likuma mērķis ir noteikt ceļu satiksmes norises un ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu.

No minētā izriet, ka attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, līdz ar to šajās tiesiskajās attiecībā pretstatā privāto tiesību principam – atļauts viss, kas nav aizliegts, piemērojams publisko tiesību princips – atļauts vien tas, kas noteikts tiesību normās.

CSL 38.panta pirmā daļa nosaka, ka satiksmi uz ceļiem organizē ar ceļa zīmēm, ceļa apzīmējumiem, luksoforiem, transporta un gājēju plūsmas nožogojumiem un citiem tehniskajiem līdzekļiem, kas atbilst Latvijā obligāto standartu un citu normatīvu prasībām.

Kā atzinis Senāts, ceļa zīmes ir īpaša veida administratīvie akti, kas ietver vispārēju rīkojumu (sk. Senāta 2008.gada 7.marta lēmuma lietā Nr.213/2008 7.punktu). Proti, ceļa zīmes regulē nenoteikta skaita satiksmes dalībnieku rīcību nenoteikta skaita gadījumos.

Ņemot vērā iepriekš minēto, konstatēts, ka transportlīdzekļu novietošana stāvēšanai lēmumā norādītajā vietā nav regulēta ar ceļa zīmi vai ceļa apzīmējumu, kas atļautu novietot stāvēšanai transportlīdzekli, neievērojot CSN 121.9.apakšpunktā noteiktās prasības, proti, šajā vietā nav izvietota 537. ceļa zīme "Stāvvieta" vai kāda cita ceļa zīme.

Tiesu praksē līdzīgos gadījumos ir atzīts, ka situācijā, kad vadītājs nolēmis novietot transportlīdzekli stāvēšanai konkrētā vietā, vadītājam vispirms ir jāpārliecinās par ceļu satiksmes režīmu konkrētajā vietā. Lietas izskatīšanas gaitā nav konstatēti APK 239.pantā noteiktie apstākļi, kas nepieļauj lietvedību administratīvā pārkāpuma lietā.

APK 32.panta pirmā daļa nosaka, ka sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

Par APK 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punkta pārkāpumu ir paredzēts tikai viens soda veids un apmērs – naudas sods trīsdesmit *euro* apmērā. Lai sasniegtu APK 22.pantā noteikto administratīvā soda mērķi, secināms, ka lēmums jāatstāj negrozīts.

Pieņemts lēmums amatpersonas 2018.gada 8.marta lēmumu atstāt negrozītu, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt (lietas 6.,7.lapa).

Par šo iestādes lēmumu /pers. A/ tiesā iesniedza sūdzību, kurā norādīts, ka 2018.gada 8.marta lēmumam nepiekrīt pilnībā.

Sūdzībā norādīts, ka 2018. gada 7. februārī Rīgas pašvaldības policijas Centra pārvaldes inspektors Dainis Ņikitins sastādīja lēmumu – protokolu Nr. 512485087. Protokols tika sastādīts par to, ka 2018.gada 7.februārī, pulksten 18:14, transportlīdzeklis Rover Mini, ar valsts reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, bija novietots stāvēšanai Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 76, uz gājēju ietves, kur tas nav atļauts, neievērojot Ceļu satiksmes noteikumu 121.9. punkta prasības. Tādejādi, pamatojoties uz Ceļu satiksmes likuma 43.^{2} pantu un Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.^{10} panta 4. daļas 5.punktu, nolēma uzlikt naudas sodu EUR 30 vērtībā.

Savā sūdzībā, neatkārtojot otrreiz tajā minētos argumentus, kurus pilnībā uztur arī pārsūdzot Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa lēmumu D57/01/512485087/1, norādījis, ka transportlīdzeklis Rover Mini, ar valsts reģistrācijas numura zīmi /reģistrācijas numurs/, tika novietots uz zemes, kas ir privātīpašums, daudzdzīvokļu nama pagalmā, kas ir atzīstama par blakus teritoriju, teritorijā, kurā ir atļauts atstāt stāvēšanai transportlīdzekļus tikai ar speciālām atļaujām, jo tajā ir uzstādītas valsts un pašvaldības institūcijās saskaņotas ceļu zīmes.

Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks savā lēmumā atsaucas uz 2012.gada 31.oktobra spriedumu lietā Nr. 142248412 un kā argumentāciju soda piemērošanai un lēmuma atstāšanai spēkā norāda, ka CSN neparedz ceļa zīmi "ietve", bet gan jau izbūves procesā tiek panākts, ka tā tiek izbūvēta augstāk nekā ceļa braucamā daļa un tādejādi jau būvniecības procesā tiek panākts, ka brauktuves un ietves robežas ir vizuāli viegli uztveramas. Bez tam, atsaucoties uz minēto tiesas spriedumu, norāda, ka tam nav izšķirošas nozīmes, cik augsts ir paaugstinājums, cik plata un kādas konfigurācijas ietve, jo tas nemaina tās funkcionālo dabu, proti, tā paredzēta gājējiem.

Vēlas uzsvērt, ka, jau iesniedzot sūdzību, nepastāvēja un nepastāv strīds par to, ka ir darbības, kas ir aizliegtas uz gājēju ietvēm, un saistībā ar tām pilnībā var piekrist minētā spriedumā paustajām atziņām. Bet svarīgi ir tas, ka konkrētajā lietā ir strīds par to, vai tā ir ietve. Proti, jau sūdzībā tika norādīts, ka šīs flīzes, uz paaugstinājuma, ko varētu uzskatīt par robežu, kas nošķir brauktuvi, ir uzlikuši paši dzīvokļu īpašnieki, lai novietotu tur savus transportlīdzekļus. Tai vietā nekad iepriekš un arī tagad, pie pašu izvietotām betona flīzēm, nav bijusi izbūvēta gājēju ietve, ko apstiprina gan dzīvojamā nama un tā teritorijas izbūves projekts, kas pieejams Valsts zemes dienestā, gan novietojums plaknē. Vizuāli apskatot dzīvē ir redzams, ka šī ceļa apmale, ko Rīgas pašvaldības policijas darbinieki vēlas uzskatīt par gājēju ietvi, nenodrošina gājējiem ne kustību no kādas ietves līdz kādai citai, ne piekļūšanu ieejai savā namā, ne iešanu gar savu namu. Līdz ar to vienīgais, kas konkrētajā un tamlīdzīgās situācijās būtu konstatējams, ir tas, ka nama iedzīvotāji, īpašnieki transportlīdzekļus novieto ar diviem sānu riteņiem zaļajā zonā uz pašu izklātas betona flīžu strīpas. Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks sava lēmumā neargumentē, kāpēc būtu uzskatāms, ka vieta, kur atradās transportlīdzeklis, ir ietve.

Bez tam, jādara zināms, ka pārkāpuma protokolā norādītais neatbilst patiesībai, proti, pārkāpuma izdarīšanas vieta ir norādīta Kr. Valdemāra iela 76. Atbilstoši Rīgas Domes 1998.gada 3.februāra lēmumam Nr.5536, Rīgas pilsētā ir tikai un vienīgi Krišjāņa Valdemāra iela, nevis Kr. Valdemāra iela, kas ir norādīta kā pārkāpuma izdarīšanas vieta.

Norāda, ka nevar piekrist Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka norādei, ka ielas nosaukums ir norādīts saīsinātā veidā un tas nemaina pārkāpuma būtību. Valsts iestādei, vainojot kādu personu pārkāpuma izdarīšanā, ņemot vērā judikatūrā atzīto, ka personas vainojamība administratīvā pārkāpuma izdarīšanā ir pierādzināma kriminālprocesā esošai apsūdzībai, ir jāievēro noteiktas normatīvo aktu prasības un jānorāda precīza pārkāpuma izdarīšanas vieta un būtība. Otrkārt, transportlīdzeklis stāvēja nama pagalmā, kas nemaz netiek norādīts. No lēmuma secināms, ka transportlīdzeklis bez maz vai ticis atstāts uz gājēju ietves, kas atrodas blakus Krišjāņa Valdemāra ielas brauktuvei, pretī 76.namam.

Būtu apstrīdams arī cits Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka arguments. Proti, viņš atsaucas uz tiesu judikatūru un norāda, ka stāvēšanai dzīvojamā zonā, kam pielīdzināmi ir arī dzīvojamo māju pagalmi, ir paredzēti stingrāki noteikumi, nekā to paredz CSN 11.sadaļa. Rīgas pašvaldības policijas priekšnieks, pamatojoties uz senāku judikatūru, kas mēdz mainīties, grib uzsvērt, ka daudzdzīvokļu namu pagalmos ir paredzēta daudz stingrāka kārtībā, nekā tas būtu ārpus tiem. Šāds secinājums ir absurds un neloģisks, ņemot vērā, ka sabiedrības drošības apdraudējuma risks ir daudz augstāks ārpus tiem. Savukārt, ja gribētu apgalvot, ka riska pakāpe ir daudz augstāka namu pagalmos un citās blakus teritorijās, tad tas nonāktu pretrunā ar Ceļu satiksmes likuma mērķi, tas ir, aizsargāt cilvēku dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskajām un juridiskajām personām piederošo mantu uz ceļa, jo transportlīdzekļu plūsma ārpus namu pagalmiem ir lielāka, ārpus tiem ir pieļaujams lielāks braukšanas ātrums un līdz ar to arī apdraudējuma risks lielāks.

Ņemot vērā minēto, pamatojoties uz Latvijas administratīvo pārkāpumu kodeksa 288.pantu, 289.pantu, 289.^{1} pantu un 289.^{12} panta otrās daļas 2.punktu lūdz atcelt lēmumu Nr. D57/01/512485087/1 un lietu izbeigt (lietas 1., 2.lapa).

Tiesā saņemti Rīgas pašvaldības policijas pilnvarotā pārstāvja zvērināta advokāta Didža Kalniņa paskaidrojumi, kuros tiek norādīts, ka no lietā esošajiem materiāliem – fotoattēliem un administratīvā pārkāpuma protokola, skaidri un viennozīmīgi izriet, ka 2018.gada 7.februārī Krišjāņa Valdemāra ielā 76, Rīgā, transportlīdzeklis Rover Mini ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/, tika novietots stāvēšanai uz ietves vietā, kur tas ir aizliegts.

Ministru kabineta 2015.gada 2.jūnija noteikumu Nr. 279 "Ceļu satiksmes noteikumi", 121.9. apakšpunktā noteikts, ka aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot šo noteikumu 117. punktā minētos gadījumus. Savukārt, CSN 117.punktā paredzēts, ka stāvvietās pie ietves vai, uzbraucot uz ietves, ja stāvvieta apzīmēta ar 529., 537. vai 539. ceļa zīmi un 830-839. papildzīmi, tajās norādītajā veidā atļauts stāvēt motocikliem, tricikliem, kvadricikliem un vieglajiem automobiļiem bez piekabēm, bet, ja stāvvieta apzīmēta ar 830. vai 831. papildzīmi, – arī vieglajiem automobiļiem ar piekabēm, kā norādīts ar attiecīgo papildzīmi un ceļa apzīmējumiem.

Par CSN 121.9. apakšpunkta prasību neievērošanu administratīvā atbildība noteikta Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa $149,^{10}$ panta ceturtās daļas 5.punktā.

Pieteicējs sūdzībā norāda, ka administratīvais pārkāpums tika konstatēts teritorijā, kas ir privātīpašums, daudzdzīvokļu nama pagalmā, kas ir blakus teritorija, kurā atļauts novietot transportlīdzekļus stāvēšanai tikai ar speciālajām atļaujām.

Atbilstoši Ceļu satiksmes likuma 1.panta 6.punktam ceļu satiksmes dalībnieks ir jebkura persona, kas atrodas uz ceļa vai tieši piedalās ceļu satiksmē.

Iestāde norāda, ka Ceļu satiksmes likuma 2.panta 1.punkts nosaka, ka šī likuma mērķis ir noteikt ceļu satiksmes drošības organizatoriskos un tiesiskos pamatus Latvijā, lai aizsargātu cilvēka dzīvību un veselību, vidi, kā arī fiziskām un juridiskām personām piederošo mantu. No minētā izriet, ka attiecības ceļu satiksmē ir publisko tiesību regulācijas priekšmets, kurās piemērojams publisko tiesību princips – atļauts tikai tas, kas noteikts tiesību normās, nevis privāto tiesību princips – atļauts viss, kas nav aizliegts.

Ceļu satiksmes regulējuma publiski tiesiskais raksturs nozīmē, ka ceļu satiksmi regulējošo tiesību normu saistošais spēks nav atkarīgs no teritorijas, kurā noris satiksme, tiesiska statusa un privātpersonas noteikts ceļu satiksmes regulējumu administratīvā pārkāpuma vietā nevar būt saistošs citiem ceļu satiksmes dalībniekiem.

Minētās tiesību normas darbojas visā Latvijas teritorijā, neatkarīgi no īpašuma veida vai mājas apsaimniekotāju, kopīpašnieku savstarpējas vienošanās. Ja persona vada transportlīdzekli, tā pakļaujas Ceļu satiksmes likuma un Ceļu satiksmes noteikumu prasībām un policijas jurisdikcijai, ja tiek pārkāpti noteikumi, nevis mājas iedzīvotāju vai daudzdzīvokļu mājas kopīpašnieku prasībām vai norādījumiem, kā pareizi būtu jāpiedalās ceļu satiksmē.

Rīgas apgabaltiesa līdzīgās situācijās ir atzinusi, ka Ceļu satiksmes noteikumi, reglamentējot ceļu satiksmi, ir attiecināmi gan uz publisku juridisko personas, gan arī privātpersonas īpašumā esošu ceļu. Apstāklis, ka automašīna atrodas privātā teritorijā nevar būt pamats uzskatīt, ka uz to neattiecas Ceļu satiksmes noteikumi.

Tāpat arī Augstākās tiesas Senāts ir atzinis, ja teritorija ir privātīpašums, tas automātiski nenozīmē, ka tā nevar tikt pakļauta publisko tiesību regulējumam. Situācijas un līdz ar to tiesiskās sekas var būt atšķirīgas, ja teritorija tiek izmantota tikai paša īpašnieka vajadzībām, kas lielākā mērā īpašniekam ļauj zemes gabalu izmantot pēc saviem ieskatiem, taču citas sekas var iestāties situācijā, ja, lai arī zemes gabals ir privātīpašums, tas atbilstoši izvietojumam vai atļautajam lietojumam veido attiecīgās apdzīvotās vietas vidi un tādejādi lielākā mērā var tikt pakļauts publiski noteiktai kārtībai.

Ņemot vērā lietā esošos fotoattēlus no pārkāpuma konstatēšanas vietas, secināms, ka daudzdzīvokļu nama pagalma teritorija veido apdzīvotas vietas vidi, kuru izmanto arī citi ceļu satiksmes dalībnieki un kas ir pakļauta publisko tiesību regulācijai un kārtībai. Līdz ar to iestādes amatpersonas piemērotais sods par transportlīdzekļa novietošanu stāvēšanai uz ietves, kur tas nav atļauts, ir pamatots.

Sūdzībā norādīts, ka administratīvā pārkāpuma konstatēšanas vietā nav ietve, jo konkrētā ceļa apmale nenodrošina gājējiem kustību no kādas ietves līdz kādai citai ietvei, ne piekļūšanu dzīvojamajam namam.

Atbilstoši CSN 2.18.apakšpunktam ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās.

Ceļu satiksmes likuma 1.panta 3.punktā paredzēts, ka ceļš ir jebkura satiksmei izbūvēta teritorija (autoceļš, iela, prospekts, šķērsiela un tamlīdzīgas teritorijas visā platumā, ieskaitot brauktuvi, ietves, nomales, sadalošās joslas un saliņas). Ceļa kompleksā ietilpst ceļš, mākslīgās būves (tilti, satiksmes pārvadi, tuneļi, caurtekas, ūdens novadīšanas ietaises, atbalsta sienas un citas būves), ceļu inženierbūves (pasažieru sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietas un paviljoni, bremzēšanas un paātrinājuma joslas, transportlīdzekļu stāvvietas, atpūtas laukumi, velosipēdu ceļi un ietves, ceļu sakaru un apgaismojuma līnijas, elektrotransporta kontakttīkli un citas inženierbūves), satiksmes organizācijas tehniskie līdzekli (ceļa zīmes, luksofori, signālstabiņi, aizsargbarjeras, gājēju barjeras, vertikālie un horizontālie ceļa apzīmējumi un citi tehniskie līdzekļi).

Tiesu praksē ir atzīts, ka no CSN 2.18. apakšpunkta un Ceļu satiksmes likuma l. panta 3.punkta tiesību normu satura izriet, ka ietves definējumam primāri ir konstatēt, ka tā ir paredzēta gājējam, un būvniecības procesā tā ir izbūvēta tādā veidā, ka piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. Tāpat tiesu praksē ir secināts, ka nav izšķirošas nozīmes arī tam, cik augsts ir paaugstinājums un cik plata un kādas konfigurācijas ietve ir, jo tas nemaina vietas funkcionālo dabu, proti, tā paredzēta gājējiem.

Ņemot vērā iepriekš minētās tiesību normas un tiesu praksi, iestāde norāda, lai ietve pildītu savu funkciju – nodrošināt netraucētu gājēju kustību, nav nepieciešams konstatēt konkrētu vietu, uz kurieni ved ietve, lai pārkāpumu konstatēšanas vieta tiktu uzskatīta par ietvi. Galvenais kritērijs ir tas, ka šī ceļa daļa ir paredzēta gājējiem,

Sūdzības iesniedzējs norāda, ka lēmumā nav pamatota atsauce uz tiesu praksi par apstāšanās un stāvēšanas noteikumu piemērošanu dzīvojamās zonās, jo norādītā tiesu prakse varētu būt nepiemērota un novecojusi.

Iestāde nepiekrīt šādai tiesību normu interpretācijai un norāda, ka CSN ir regulēti vispārējie un speciālie apstāšanās un stāvēšanas noteikumi, un 141.punkts nav speciālā tiesību norma attiecībā pret CSN 121.9.apakšpunktu. Abas šīs normas ir iekļautas CSN un ir vienāda juridiskā spēka tiesību normas, kas nevar izslēgt viena otru. CSN 141.punktā ietvertais īpašais regulējums ir atzīstams par papildus nosacījumu vispārīgām apstāšanās un stāvēšanas prasībām, kas noteiktas CSN 121.9.apakšpunktā, nevis kā vispārīgo prasību izslēdzošs nosacījums.

Iestāde norāda, ka šāds viedoklis nav pamatots, un atsaucas uz 2016. un 2017.gada tiesu praksi, kur Rīgas apgabaltiesa norāda, ka, ņemot vērā CSN 13.nodaļā noteikto dzīvojamās zonas būtību, dzīvojamās zonas pagalmos ietvertais īpašais regulējums ir atzīstams par papildus nosacījumu vispārīgām apstāšanās un stāvēšanas prasībām, kas noteiktas CSN 11.nodaļā, nevis kā vispārīgo prasību izslēdzošs nosacījums. Tādējādi dzīvojamās zonās ir jāievēro gan vispārīgie CSN 11.nodaļā noteiktie stāvēšanas un apstāšanās noteikumi, gan papildus arī CSN 13.nodaļā noteiktais.

Tāpat Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija 2017.gada 30.novembra spriedumā lietā Nr.lA68022117 norāda, ka, ja CSN 13.nodaļa būtu jāpiemēro tādējādi, ka tā izslēdz vispārīgās CSN 11.nodaļā noteiktās tiesību normas, tad pirmkārt, tas būtu pretrunā ar 1968.gada 8.novembra Konvencijas par ceļu satiksmi 23.pantā "Apstāšanās un stāvēšana" noteiktajām obligātajām prasībām, kurām līgumslēdzējas puses nedrīkst paredzēt izņēmumus, otrkārt, šāda situācija būtu pretrunā ar dzīvojamo zonu noteikšanas mērķi un, treškārt, tas novestu pie nepieļaujamas situācijas, kad transportlīdzekļu vadītājs transportlīdzekli varētu atstāt jebkurā vietā.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, nav pamata apšaubīt aktuālo tiesu praksi saistībā ar transportlīdzekļu novietošanu stāvēšanai daudzdzīvokļu namu

pagalmos.

Iestāde jau pārsūdzētajā lēmumā ir norādījusi plašu un detalizētu pamatojumu, kāpēc sūdzība ir noraidāma un Rīgas pašvaldības policijas Centra pārvaldes inspektora 2018.gada 7.februāra administratīvā pārkāpuma protokols-lēmums Nr.512485087 ir atstājams negrozīts.

Lūdz tiesu noraidīt /pers. A/ sūdzību par Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka 2018.gada 8.marta lēmuma Nr. D57/01/512485087/1 (Nr. RPP-18-985-ls) atcelšanu (lietas 56.-58.lapa)

Sūdzībai pievienotas nekustamā īpašuma Krišjāņa Valdemāra ielā 76, Rīgā, zemes robežu plāna un tehniskā projekta kopijas (lietas 64.-66.lapa).

Pārbaudījusi lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā lēmuma pamatojumu, tiesa atzīst, ka /pers. A/ sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Saskaņā ar APK 9.pantu par administratīvo pārkāpumu atzīstama prettiesiska, vainojama (ar nodomu vai aiz neuzmanības izdarīta) darbība vai bezdarbības, kura apdraud valsts vai sabiedrisko kārtību, īpašumu, pilsoņu tiesības un brīvības vai noteikto pārvaldes kārtību un par kuru likumā paredzēta administratīvā atbildība.

Saskaņā ar APK 7.panta pirmo daļu nevienam nevar piemērot ietekmēšanas līdzekli par administratīvo pārkāpumu citādi kā uz likuma pamata un likumā noteiktajā kārtībā. Minētā panta otrajā daļā noteikts, ka lietvedība par administratīvajiem pārkāpumiem veicama, stingri ievērojot likumību.

Atbilstoši APK 243.pantā noteiktajam pierādījumi administratīvā pārkāpuma lietā ir jebkuras Latvijas APK paredzētajā kārtībā iegūtas un noteiktā procesuālajā formā nostiprinātas ziņas par faktiem, kurus administratīvā pārkāpuma lietvedībā iesaistītās personas savas kompetences ietvaros izmanto, lai pierādītu administratīvā pārkāpuma esamību vai neesamību un noskaidrotu citus apstākļus, kam ir nozīme lietas pareizā izlemšanā. Kā pierādījumus var izmantot tikai ticamas, attiecināmas un pieļaujamas ziņas par faktiem. Tikai uz likumā noteiktajā kārtībā iegūtiem pierādījumiem, ir pamats izdarīt secinājumu par prettiesiskas un administratīvi sodāmas rīcības esamību tās personas darbībās, par kuras saukšanu pie administratīvās atbildības tiek lemts.

APK 149.^{10}pantā Apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpšana, ceturtās daļas 5.punktā paredzēta atbildība par transportlīdzekļa stāvēšanu uz ietvēm, gājēju ceļiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām vietās, kur tas ir aizliegts.

Atbilstoši APK 243.pantam, izvērtējot lietas faktiskos apstākļus un rakstveida pierādījumus lietā, tiesa konstatē, ka ir iegūti pierādījumi, ar kuriem ir pamatots pārsūdzētais iestādes lēmums, ka sūdzības iesniedzējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, par kuru atbildība paredzēta APK 149.^{10} panta ceturtās daļas 5.punktā.

Konkrētajā lietā pastāv strīds par to, vai uz dzīvojamās mājas iekšpagalmu attiecināmi Ceļu satiksmes noteikumi un vai betona plāksnes, uz kurām novietots transportlīdzeklis, ir gājēju ietve.

/pers. A/ uzskata, ka konkrētā vieta ir privātīpašums daudzdzīvokļu māju iekšpagalmā un tajā atļauts atstāt stāvēšanai transportlīdzekļus ar speciālajām atļaujām, jo uzstādītas ar valsts un pašvaldības institūcijām saskaņotas ceļazīmes. Tāpat sūdzības iesniedzējs uzskata, ka betona plāksnes nav gājēju ietve.

Lietā gan iestāde, kuras lēmums tiek pārsūdzēts, gan analogās administratīvo pārkāpumu lietās vairākkārt tiesa vērtējusi minētos apstākļus un pamatoti nonākusi pie atzinuma, ka konkrētā vieta ir paredzēta gājēju kustībai nevis transportlīdzekļu novietošanai stāvēšanai, ko apstiprina arī lietas materiālos esošie foto uzņēmumi, kuros redzams, ka gar brauktuves malu divās rindās izvietotās betona plāksnes ir ietve.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 2.18.punktam un Ceļu satiksmes likuma pirmā panta 3.punktam ietve ir ceļa daļa, kas paredzēta gājējiem. Ietve piekļaujas brauktuvei vai ir atdalīta no tās. Ceļu satiksmes noteikumu izpratnē ceļa daļa, kas piekļaujas brauktuvei, uzskatāma par ietvi, pa kuru pārvietošanās visā tās platumā paredzēta tikai gājējiem. Savukārt, transportlīdzekļu novietošana uz ietves pieļaujama tikai tad, ja tas noteikts ar 537.ceļazīmi. Konkrētajā vietā šāda ceļa zīme nav uzstādīta, par to pierādījumi iesniegti netika.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 121.9.punktu aizliegts apstāties un stāvēt uz ietvēm, gājēju celiņiem, gājēju un velosipēdu ceļiem, kopīgiem gājēju un velosipēdu ceļiem, velosipēdu ceļiem un velojoslām, izņemot 117.punktā noteiktajos gadījumos.

Atbilstoši Ceļu satiksmes noteikumu 141.punktam transportlīdzekļu stāvēšana dzīvojamās zonās atļauta tikai speciāli paredzētās stāvvietās. Ja tādu stāvvietu nav vai ja tās aizņemtas, transportlīdzekļu stāvēšana atļauta tikai vietās, kur tas netraucē gājēju pārvietošanos vai citu transportlīdzekļu braukšanu.

Saskaņā ar Ceļu satiksmes noteikumu 13.nodaļas "Ceļu satiksme dzīvojamā zonā"144.punktu šajā nodaļā minētās prasības attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem. Līdz ar to stāvēšanai dzīvojamā zonā tiek paredzēti stingrāki noteikumi nekā to paredz šo noteikumu 11.nodaļa "Apstāšanās un stāvēšana". Citi izņēmuma gadījumi stāvēšanai dzīvojamā zonā, kas attiecas arī uz daudzdzīvokļu namu pagalmiem, Ceļu satiksmes noteikumos nav noteikti. Ja dzīvojamajā zonā konstatēts tāds apstāšanās un stāvēšanas noteikumu pārkāpums, kas regulēts Ceļu satiksmes noteikumu 11.nodaļas "Apstāšanās un stāvēšana" 121.9.punktā, atbildība par šīs normas pārkāpšanu netiek izslēgta tikai tādēļ, ka pārkāpums izdarīts dzīvojamajā zonā.

Attiecībā uz /pers. A/ sūdzībā norādīto, ka policijas lēmumā ir būtiski trūkumi, kas liedz personu saukt pie administratīvās atbildības, jo nav noteikta pārkāpuma izdarīšanas vieta, tiesa secina, ka šāds apgalvojums neatbilst patiesībai, jo Administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr.512485087 ir norādīta konkrēta administratīvā pārkāpuma izdarīšanas vieta – Rīga, Kr.Valdemāra iela 76, un pievienoti pārkāpuma izdarīšanas vietā uzņemtie fotoattēli (lietas 10., 12.-14.lapa). Arī pats sūdzības iesniedzējs nav apstrīdējis, ka administratīvā pārkāpuma protokolā norādītajā laikā un vietā viņam piederošā automašīna Rover Mini, reģ. Nr. /reģistrācijas numurs/ir bijusi novietota.

APK 289. panta septītajā daļā noteikts, ka, izskatot sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā, tiesai cita starpā jāizlemj: vai ir noticis administratīvais pārkāpums, vai persona, kuru sauc pie administratīvās atbildības, ir vainīga šā administratīvā pārkāpuma izdarīšanā, vai persona ir sodāma par šo administratīvo pārkāpumu, vai ir apstākļi, kas pastiprina vai mīkstina atbildību un kāds administratīvais sods piemērojams personai.

APK 289. panta trešajā daļa noteikts, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai. Šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Tiesa atzīst, ka Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka J.Lūkasa 2018.gada 8.marta lēmumā pilnīgi un vispusīgi izvērtēti visi lietā esošie pierādījumi, kā arī izvērtēti un atspēkoti sūdzībā ietvertie argumenti, administratīvā pārkāpuma lieta izskatīta atbilstoši APK prasībām, un tiesa pilnībā pievienojas lēmuma motivācijai.

Lietas izskatīšanā nav iegūti nekādi pierādījumi, kas pierādītu citus apstākļus, nekā tas ir norādīts 2018.gada 7.februāra administratīvā pārkāpuma protokolā-lēmumā Nr.512485087.

Par CSN 121.9.apakšpunkta prasību neievērošanu administratīvā atbildība noteikta APK 149. panta ceturtās daļas 5.punktā – transportlīdzekļa vadītājam paredzēts naudas sods EUR 30 apmērā.

Saskaņā ar APK 32.panta pirmo daļu, sodu par administratīvo pārkāpumu uzliek ietvaros, ko nosaka normatīvais akts, kurā paredzēta atbildība

par izdarīto pārkāpumu, stingrā saskaņā ar šo kodeksu un citiem aktiem par administratīvajiem pārkāpumiem.

APK 149. panta ceturtā daļa ir imperatīva norma, kurā noteikts konstants soda veids un apmērs par izdarīto administratīvo pārkāpumu. Tas nozīmē, ka likumdevējs jau ir paredzējis, ka par šādu Ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumu ir piemērojams konkrēts naudas soda apmērs.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu, 289.[13] pantu tiesa

n o s p r i e d a :

atstāt negrozītu Rīgas pašvaldības policijas priekšnieka Jura Lūkasa 2018.gada 8.marta lēmumu Nr.D57/01/512485087/l, bet /pers. A/ sūdzību noraidīt.

Spriedumu var pārsūdzēt Kurzemes apgabaltiesā desmit darba dienu laikā no nolēmuma paziņošanas dienas, apelācijas sūdzību iesniedzot Kurzemes rajona tiesā.

Motivēts nolēmums sastādīts un pieejams no 2018.gada 1.novembra.

Tiesnese I. Pelnēna